

Nordsjælland
Ref. LISVO
Den 23. december 2021

Ansøgning om tilladelse iht. Vandløbsloven til rørunderføring af vandløb ifm. realisering af Naturnationalpark Gribskov.

Hermed ansøges om nødvendige kommunale tilladelser til rørunderføring af vandløb på korte strækninger i Gribskov ifm. realisering af Naturnationalpark Gribskov.

Naturnationalpark Gribskov

Naturnationalpark Gribskov omfatter de centrale dele af Gribskov. Mod nord afgrænses området af Frederiksværksvej, mod vest af Gribskovbanen, mod syd af Kildeportvej og mod øst af Gillelejevej. Naturnationalparken udgør samlet ca. 1.300 ha.

Naturnationalpark Gribskov skal gennem vild natur bidrage til at styrke biodiversiteten i området. Målet er at opnå et økosystem med naturlige processer og dynamikker samt en minimal grad af forvaltning. Samtidig skal parken bidrage til spændende naturoplevelser, ro og fordybelsesmuligheder samt friluftsliv i området. Naturen og biodiversiteten har førsteprioritet og øvrige aktiviteter er underordnet hensynet til biodiversiteten.

Information om Naturnationalpark Gribskov, herunder projektbeskrivelsen kan ses på hjemmesiden:

<https://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/naturnationalpark-gribskov/>

Beskrivelse af det ansøgte

Hegnet omkring naturnationalparken forventes opsat i foråret 2022. Forud for opsætning af hegn, etableres et tracé på ca. 5 meter i bredden. Tracéet skal benyttes af de maskiner som etablerer hegn og efterfølgende opretholdes som arbejds spor for ATV, mindre traktor o. lign. Arbejds sporet (uden belægning/befæstning) vil blive holdt åbent/ryddet for at sikre det løbende tilsyn af hegn og hegnslinje.

Tracéet og hegnslinjen krydser uundgåeligt en række af de mange gravede grøfter i områderne langs naturnationalparkens afgræsning. Grøfter vil dels vanskeliggøre den praktiske opsætning af hegnet (sker maskinelt) og vil endvidere gøre arbejdsområdet langs hegnet uanvendeligt til brug for de nødvendige løbende tilsyn med hegn og dyr i naturnationalparken. Derfor ansøges om etablering af rørunderføringer af 28 grøfter/vandløb.

Rørunderføringen foretages med Ø40 eller Ø50 plastrør i en længde på 3 meter enkelte på 4-6 meter. Rørunderføringen placeres således, at der bliver et 2 meter kørespor på indersiden og en 1 meter smal trampesti på ydersiden af hegnet til offentlig adgang. Røret lægges i en dybde således, at vandløbsbunden fortsætter ubrudt igennem.

Anlægsarbejdet, som omfatter en midlertidig spærring af vandløbet er kortvarig (halv til en hel dag) og udføres i perioden februar-marts af hensyn til det eksisterende dyre- og planteliv.

Lovgrundlag

Vandløbsloven

Ændring af vandløbs skikkelse, herunder vandløbets forløb, bredde, bundkote og skråningsanlæg, kræver en tilladelse efter vandløbslovens § 47 samt bekendtgørelsen om vandløbsregulering og -restaurering mv. § 9.

Vandløb/grøfter i Gribskov er alle private vandløb, hvorfor de ikke er omfattet af et regulativ og herunder faste krav til vandløbets bredde.

Vandløb omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 er et vandløb i vandløbslovens forstand og dermed omfattet af vandløbslovens bestemmelser.

Vandløbslovens § 2, stk. 2 bestemmer, at loven kun finder anvendelse på vandløb, hvis tilstedeværelse og vedligeholdelse flere end en enkelt har interesse i. Vejmyndigheden og Lokaltog har interesse i at grøfterne langs banen og de offentlige veje vedligeholdes. De grøfter/vandløb der krydses af hegnslinjen på disse strækninger er derfor omfattet af vandløbslovens bestemmelser, uanset at grøfterne samtidig er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Naturbeskyttelsesloven

Formålet med Naturbeskyttelseslovens § 3 er at bevare naturtypen som levested for vilde planter og dyr. Naturbeskyttelsesloven foreskriver, at der ikke må foretages tilstandsændringer af de naturtyper loven omfatter. Det er blandt andet søer og vandløb samt heder, moser og lignende, strandenge og strandsumpe samt ferske enge og biologiske overdrev.

Det er Naturstyrelsens vurdering, at det ansøgte vil være af underordnet betydning for det samlede vandløbssystemets naturforhold, herunder forholdene omkring vandafledning. Rørlægningens omfang vil ikke medføre forringelser af naturtypen og dennes levesteder for arter af planter og dyr. Samtidig mener Naturstyrelsen, at udpegningen af § 3 vandløbene i Gribskov kan være foretaget på et forkert grundlag.

På den baggrund vurderer Naturstyrelsen umiddelbart ikke, at der skal ansøges om dispensation iht. Naturbeskyttelseslovens § 3 til etablering af 28 rørunderføringer i hele vandløbssystem i Gribskov. Naturstyrelsen skal bede kommunen om at vurdere dette forhold som myndighed.

Baggrund for § 3 registrering af vandløb i Gribskov

Registreringen af de beskyttede vandløb i Gribskov blev foretaget i perioden 1990-95 af Frederiksborg Amt. Registreringen blev foretaget på baggrund af allerede registrerede oplysninger, nye og ældre luftfoto, skovkort, 4-cm kort eller andre kort og der blev kun i mindre omfang foretaget besigtigelse af de registrerede vandløb.

Størstedelen af de beskyttede vandløb i Gribskov, herunder de berørte vandløb i Naturnationalparken er alle gravede grøfter, som blev etableret i forbindelse med intensivering af skovdyrkning. Disse grøfter lever efter Naturstyrelsens vurdering ikke op til kriterierne for udpegning af vandløb jf. Vejledning i registrering og udpegning af vandløb i henhold til naturfredningslovens § 43.

Endvidere er der ingen målsatte vandløb i Naturnationalparken.

Beskrivelse af de ansøgte grøfter/vandløb

Hegnslinjen krydser i alt 73 grøfter/vandløb, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

På baggrund af en fysisk gennemgang i september/oktober 2021 er udarbejdet vedlagte bilag 1, som beskriver det enkelte § 3 registrerede vandløb, mht. beliggenhed, grøften/vandløbets dimensioner, vandføring og vådbundsvegetation.

Grøfter/vandløb er inddelt i to kategorier, for at skabe et overblik.

Registrerede vandløb med uændret tilstand

Denne kategori omfatter 45 grøfter/vandløb, hvor tilstanden ikke ændres ved etablering af hegnstracé og hegnsopsætning.

Grøften/vandløbets tilstand ændres ikke, da hegnet føres over eksisterende rørunderføring under vej/sti, henover mindre lavning eller hvor grøften anvendes som faunapassage.

Registrerede vandløb, hvor der foretages ændringer

Denne kategori omfatter 28 grøfter/vandløb, hvor der ønskes etableret en rørunderføring.

I sommeren 2021 faldt der 199,3 mm nedbør i Nordsjælland, hvor ti-årgennemsnittet for 2011-2020 i hele landet var 222,4 mm. I september 2021 faldt der i hele landet i gennemsnit 70,3 millimeter nedbør. Det er 15% under tiårs-gennemsnittet for 2011-2020, jf. DMI. Sommeren og septembers nedbørsmængder er altså under tiårs-gennemsnittet.

På besigtigelsestidspunktet er 9 ud af 28 grøfter vandførende. Den lave nedbørsmængde i løbet af sommeren og september kan være medvirkende til denne registrering.

På besigtigelsestidspunktet er der registreret vådbundsvegetation i 14 grøfter/vandløb som er enten vandførende eller tidvis vandførende.

De grøfter som ikke var vandførende, tidvis vandførende eller uden bundvegetation var dækket af løvblade. I enkelte grøfter kunne ses skyllerender efter kraftig vandføring.

Natura 2000 og Bilag IV-arter.

Alle ansøgte rørunderføringer ligger indenfor Natura 2000-område N133 "Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov".

Jf. Natura2000- basisanalyse 2022-2027 for N133 ses udpegningsgrundlaget for habitatområde H117 og fuglebeskyttelsesområde nr. 108 nedenfor.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 117		
Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Tør hede (4030)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Højmoser* (7110)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemoser* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
	Grøn buxbaumia (1386)	Stor kærguldsmed (1042)
	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Bæklampret (1096)	Stor vandsalamander (1166)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 108		
Fugle:	Havørn (Y)	Fiskeørn (Y)
	Rød glente (Y)	Rørhøg (Y)
	Hvepsevåge (Y)	Plettet rørvagtel (Y)
	Isfugl (Y)	Sortspætte (Y)
	Hedelærke (Y)	Rødrygget tomskade (Y)

Bæveren, som er omfattet af habitatdirektivets Bilag IV, blev i årene 2009-2011 genudsat i Arresøoplandet. Store Gribsø, vest for naturnationalparken, er beskrevet i ”udsætningsplan for bæver i Arresøoplandet” som et potentielt udsætningsområde, hvor der er fødegrundlag tilgængeligt for mindst en bæverfamilie. Det må derfor forventes at bæveren på sigt vil søge til området og dermed potentielt også til naturnationalparken.

Vurdering

Det er Naturstyrelsens vurdering, at de ansøgte rørunderføringer ikke har en væsentlig indflydelse på de afstrømnings- eller miljømæssige forhold eller medføre en tilstandsændring af vandløbssystemet i Gribskov.

Selve anlægsarbejdet er af kort varighed og vurderes ikke at medføre vedvarende påvirkning af tilstanden af de vandførende grøfter/vandløb.

Rørlægning af kortere strækninger af de vandførende grøfter/vandløb vil ikke påvirke vandløbet som levested for dyr og planter og der sikres fortsat fri passage for vandløbets dyreliv.

Det er samtidig Naturstyrelsens vurdering, at det ansøgte ikke medfører forringelse eller forstyrrelse af habitatnaturtyper eller udpegede arter i Natura2000-området.

Det ansøgte vil heller ikke ødelægge eller beskadige de plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, som er nævnt i Habitatdirektivets bilag IV. Bæverens spredningsmuligheder til naturnationalparken er sikret ved etablering af faunapassager i hegnslinjen og rørunderføringer med en rørdimension på mindst Ø40, som muliggør passage af både unge og voksne bævere.

Spørgsmål

Har myndigheden spørgsmål til ansøgningen kan disse rettes til undertegnede.

Med venlig hilsen

Lise Vølund
Biolog
+45 40 28 05 66
lisvo@nst.dk